

MERKKIPÄIVIÄ

— 85 vuotta täytti 19. 12. -63 vanhaemäntä ja itkijänainen Tatjana Jetsonen, o.s. Jetzoi, Vesannon kirkonkylässä. Hän on syntynyt Salmisissa mv. Pekon Hilipän tyttärenä. Varttuessaan 11-päisen sisarusparven vanhimpana lapsena hän joutui jo varsin nuorena auttelemaan äitiään kotitalouden kaikissa askareissa ja karjanhoidossa. 22-vuotiaana hän solmi avioliiton maanviljelijän pojan Petteri Jetsosen kanssa, joka oli kuulu »tuli-lapin» käyneenä ja taitavana tietäjänä sekä »suolaan ja leipään puhumisesta». Avioliitossaan emäntä Jetsonen synnytti yhdeksän lasta. Pääasiallisen elämäntyönsä hän suoritti kotitalouden piirissä ja karjaa hoitaen, mutta autteli miestään myös maanviljelyksessä.

— Maria Kyronen täytti 80 vuotta 11. 4. -63 Paltamon Mieslahdella. Hän on kotoisin Vuokkiniemen Venehjärveltä.

Laivanvarustaja Ragnar Nordström.

— Laivanvarustaja, everstiluutnantti Ragnar Nordström saavutti 16. 1. 1964 70 vuoden iän Loviisassa. Hän on syntyperäisiä loviisalaisia ja on suorittanut pääosan laajat mittasuhteet saaneesta elämäntyöstään kotikaupungissaan, jonka kunniaporvariksi hänet 10 vuotta sitten kutsuttiin.

Karjalaisten keskuudessa Ragnar Nordström tunnetaan heimomme suurena ystävänä. Kun Aunuksen kansa v. 1919 halusi vapautua vierasta kahleista, oli hän ensimmäisiä, jotka halusivat auttaa tätä kovaosaista Karjalan osaa. Hän on Karjalan vävy ja hänen puolisonsa Nina on omaa sukua Seise, kuuluisan salmilaisen Jaakko Seisen tytär.

Ragnar Nordström kuuluu maamme merkittäviin talousmiehiin. Hänen laivansa kyntävät maailman kaikkia meriä.

Isänmaan kohtalot ovat aina olleet hyvin lähellä ev.luutn. Nordströmiä. Jääkäripataljoonan hän liittyi v. 1915 ja osallistui vapaussootaan luutnanttina. V. 1919 hän erosi armeijasta kapteenina ja hänet ylennettiin majuriksi v. 1929. Talvisodan aikana hänelle jälleen uskottiin puolustusministeriön antamia erikoistehtäviä ja vielä jatkosodankin aikana hänen asian- tunteustaan käytettiin hyväksi itäisillä rintamanosilla. Everstiluutnantiksi Nordström ylennettiin v. 1940. Hän on saanut ansioistaan useita kunniamerkkejä. Englannin ja Viron konsulina hän oli v:een 1937.

Maat- ja metsät. tri Johannes Virolainen.

Maalaisliiton varapuheenjohtaja, tri Johannes Virolainen täytti 50 vuotta 31. 1. -64 Lohjan mlk:ssa Vironperän tilallaan. Hän on syntynyt Viipurin maalaiskunnassa maanviljelijän poikana, kävi koulunsa Viipurissa, tuli ylioppilaaksi 1932, valmistui agronomiksi 1938 ja väitteli maat- ja metsät. tohtoriksi 1951.

Hän on toiminut Karjalan Liiton maatalous- jaoston sihteerinä 1940—42, palautetun alueen neuvottelukunnan toimistopäällikkönä 1942—44 ja sisäasiainministeriön siirtoväenasiain osaston päällikkönä 1944—48. Helsingin Yliopiston assistenttina hän toimi 1939 ja 1943—44.

Poliittisen toimintansa Virolainen aloitti Maalaisliittolaiset ylioppilaat r.y:n sihteerinä 1937. Kansanedustajaksi hänet valittiin 1945. Hän oli Maaseudun Nuorten Liiton ensimmäisenä puheenjohtajana 1945—54 ja Kytäjäjän päätoimittajana 1947—56. Maalaisliiton keskuhallituksen jäsenenä ja puolueen varapuheenjohtajana hän on ollut vuodesta 1946.

Ministerinä tri Virolainen on toiminut kymmenen kertaa.

Sopua rakentavana miehenä hänellä on ystäviä kaikissa poliittisissa leireissä. Hän ansaitsee kaikkien siirtokarjalaisten kiittolisuuden.

Toim.joht. Jussi Pottonen.

— 60 vuotta täytti 8. 1. toimitusjohtaja Jussi Pottonen Kotkassa. Käytyään Sortavalan kauppakoulun ja toimittuaan eri yhtiöitten palveluksessa v:een 1932 hänestä tuli Veljekset Pottonen Oy:n toimitusjohtaja. V. 1934 hän perusti Simpeleelle Pottonen Oy:n, joka v:sta 1940 lähtien on toiminut Kotkassa. Toimitusjohtaja Pottonen on Kymen Tekstiilikauppiaat-yhdistyksen puheenjohtaja ja Tekstiilikauppiaitten Liiton varapuheenjohtaja.

— 60 vuotta täytti 19. 1. -64 rva Katri Lindberg (o.s. Lukin) Lapualla. Hän on syntynyt Repolassa.

Dipl.ins. Alvia Mauranen.

— 50 vuotta täytti 10. 1. markkinoinninjohtaja, dipl.insinööri, everstiluutn. evp. Alvia Mauranen Helsingissä. Hän on syntynyt Nurmeksessa, tullut ylioppilaaksi Savonlinnan reaalilyseosta 1932 ja valmistunut dipl.insinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta 1949. Kadettikoulun hän kävi 1933—35 ja Sotakorkeakoulun 1946—48. Toimittuaan puolustusvoimien palveluksessa nuorempana upseerina 1935—39, patterinpäällikkönä 1939—40 ja patteriston komentajana 1941—42 hän oli puolustusministeriön taisteluvälineosaston toimistoiesupseerina 1942—45, Asekoulun johtajana 1945—47, PE:n taisteluvälineosaston Aseteknillisen toimiston päällikkönä 1948—50 ja asekonstruktiivina 1947—50. Erottuaan vakinaisesta palveluksesta 1950 hän siirtyi Suomen Metalliteollisuusyhdistyksen standardisoimistoimiston johtajaksi ja 1954 teknillisen osaston päälliköksi. Nykyisin hän on Mekes Oy:n palveluksessa markkinoinninjohtajana.

— 60 vuotta täytti 15. 1. -64 sahateknikko Aleksi Luoma Kotkassa. Hän on syntynyt Salmassa.

— 50 vuotta täytti 20. 12. -63 Helsingissä osastopäällikkö Reino Hämmäläinen. Hän on syntynyt Impilahdella ja käynyt Helsingin Teollisuuskoulun. 1939 hän tuli G. W. Sohlberg Oy:n palvelukseen ja toimittuaan aluksi työnjohtajana sekä ylityönjohtajana hän on vuodesta 1962 lähtien ollut osastopäällikkönä.

— 50 vuotta täytti 25. 1. -64 Nikolai Kolehmainen Lapualla. Hän on kotoisin Suistamolta.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet seuraavat heimolaisemme:

Opettaja Robert Aksola.

Opettaja Robert Aksola kuoli 17. 1. -64 Lopella. Hän oli syntynyt Vienan Karjalan Oulangassa 7. 7. 1897. Toimittuaan kotimaakunnassaan eri tehtävissä, mm. Uhtualla Karjalan väliaikaisen hallituksen palveluksessa, hän siirtyi Suomeen ja suoritti Sortavalan seminaarissa opettajatutkinnon v. 1928. Opettajana hän toimi Tervolassa vv. 1928—30, Kokkarissa vv. 1930—39 ja Lopen kirkonkylässä v. 1940 lähtien. — Karjalaisjärjestöjen toiminnassa opettaja Aksolalla oli merkittävä osuus. Hän pani aikoinaan alulle itäkarjalaisten kuoro toiminnan ja toimi myöhemmin Karjalakerhojen Keskusliiton puheenjohtajana. Sittemmin hän oli Lopen opettajayhdistyksen sihteerinä ja rahastonhoitajana. Lopen kunnallisen seuran puheenjohtajana ja kuului jäsenenä Hämeenlinnan kr.kat. seurakunnan kirkkovaltuustoon.

Vienan vapaustaistelijan Robert Aksolan siunaustilaisuus tapahtui Lopen kirkossa, jossa tämä oli ensimmäinen ortodoksinen siunaustilaisuus.

Loppilaiset opettajatoverit kantoivat pidetyn ystävänsä tomumajan kirkon kuoriin urkujen

soidessa. Kukitetun alttarin ympärillä paloivat lukuisat kynttilät luomassa valoaan hartaaseen tilaisuuteen. Liturgisen siunauksen suoritti Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, rovasti Aleks K a s a n k o seurakuntansa kirkkokuoron avustamana.

Tervehdyksiä siunaustilaisuudessa esittivät mm. Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunta, Lopen kirkonkylän koulun johtokunta ja opettajat, Lopen opettajayhdistys, Lopen kirkkokuoro, Lopen Karjalaiset, Lopen Kansallisseura, Lopen Lehti, Keski-Lopen Eräveikot, Lopen Shakkikerho, Mannerheimliiton Lopen osasto, Asunto-osakeyhtiö Lopenlinna sekä lukuisat muut ystävät.

— Laura N a a k k a kuoli auto-onnettomuuden uhrina 19. 12. -63 Helsingin pitäjässä. Kuoliaaksi ajettuna hän joutui virumaan tuntemattomana tien laidassa. Hän oli syntynyt Suojärvellä 20. 3. 1929 ja oli o.s. Honkakallio. Suremaan jäivät lapset Pekka, Pentti, Tuija ja Seija sekä aviopuoliso.

— Metsäteknikko Aleksanteri Fiilin kuoli Joensuussa 12. 1. -64. Hän oli syntynyt Repolassa 6. 3. 1920, jolloin pitäjä oli vapaaehtoisesti, omasta tahdostaan, Suomen suojeluksessa.

— Anja Korhonen (o.s. Kotikallio), Ilja Kotikallio-Sindan tytär, kuoli 25. 3. -63 Lapualla. Hän oli syntynyt Suistamolla 19. 7. 1932.

— Stepan S i n d a kuoli 6. 11. -63 Lapualla. Hän oli synt. Suistamolla 7. 8. 1896.

— Ivan Siilin kuoli 25. 3. 1963 Lapualla. Hän oli synt. 8. 3. 1883 Suistamolla.

— Maria L a r i kuoli Lapualla 6. 11. -63. Hän oli synt. 12. 5. 1872 Inkerissä.

— Anni H a i k o n e n kuoli 6. 12. -63 Lapualla. Hän oli synt. Suistamolla.

— Simo S u l o r a n t a kuoli 9. 1. -64 Mäntyharjulla. Hän oli syntynyt Säämäjärvellä 17. 4. 1901.

— Lääketieteen kand. Timo Pietari M a k k o n e n kuoli 23. 1. -64. Hän oli syntynyt 26. 11. 1934 ja ottanut itse vapaaehtoisesti ortodoksisen kasteen.

MURRETUNTEMUS JA -KILPAILU

Radiossa joulukuussa pidettyyn »Tunnetteko murteitamme»-kilpailuun oltiin hyvin tyytyväisiä. Radiokuuntelijoiden kiinnostus maamme murteita kohtaan on yllättävän laaja ja murteiden tuntemus hämmästyttävän hyvä, mainitsi prof. Pertti V i r t a r a n t a murrekilpailuun saapuneiden vastausten johdosta. Vastauksia kertyi yhteensä noin 7.500, joista varsin suuri osa oli oikeita.

Vastauksissa oli mainittava osanottajan ammatti, ja tämän perusteella ilmeni, että varsinkin maanviljelijä- ja pienviljelijäväestö, kansakoulu- ja oppikouluopettajisto sekä maaseudun virkamiehet olivat kiinnostuneita kilpailusta ja tunsivat murteitamme hämmästyttävän hyvin. Vastauksia ei saapunut vain maamme rajojen sisäpuolelta, vaan myös Ruotsissa asuvat suomalaiset ottivat osaa kilpailuun. Lisäksi Itä-Karjalasta ja Virossa saapui kilpailuun vastauksia.

HÄTÄKIELTÄ

Aleksi O m e l i k a i n e n, kotoisin Porajärveltä, Ruotsista turvaa etsinyt karjalainen invalidi, jolla on hyvä vaimo, kaksi brihaa ja yksi neitsyt, valitteli Karjalan Heimo-lehden myöhästymistä. Näin hän kirjoitti:

»Heimolehti, jonka olen saanut tänne, on parhain heimoviestin ja -tervehdyksen tuoja. Niinpä pienikin viipyminen tuo syvän huokauksen — missä viivyt, rakkaani.»

Edelleen hän kirjoittaa tsaarinvallan aikana opiskelleensa venäläistämiskoulussa vierasta hätäkieltä:

»Lehmä oli korova, baarina rouva, vasikka teljonok, porsas porosjonok, kana, kana kuuritz, muna, muna jäitsä.»

Nyt Ruotsissa hän on olosuhteiden pakosta oppinut ruotsia ja pitkät rimpsut hän lateleekin:

»Pappi on präst, hevonen häst, rinta bröst, hiiva jäst, juhla fest ja tanssi tvist.»

*

— M a r i m e k k o - tyyli on kansallisiin, lähinnä karjalaisiin, perinteisiin pohjautuvaa, siinä on annos vuosisadan alun verantaramantiikkaa, pisara mystikkaa ja idästä tullutta väkevää bysanttilaisuutta, hieman naivismia ja verraten paljon tervettä nykyaikaista suomalaista taideteollista väritystä ja muotoilua. — Marimekon luoja on rouva Armi R a t i a. Marimekko on perustettu v. 1951. Vuonna 1962 valmistui 18.400 puuvillamekkoa ja 4.400 villamekkoa, tästä myytiin ulkomaille 36 % ja saatiin valuuttaa vmk 85 miljoonaa.